

Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego
Sąd Apelacyjny w Szczecinie
Prokuratura Apelacyjna w Szczecinie
Wojewódzki Sąd Administracyjny w Szczecinie

ACTA IURIS STETINENSIS 5

ZESZYTY NAUKOWE UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO NR 812

Szczecin 2014

Komitet Redakcyjny

dr hab. Zbigniew Kuniewicz prof. US – Dziekan Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Szczecińskiego
Ryszard Iwankiewicz – Prezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
Grzegorz Jankowski – Prezes Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie
Józef Skoczeń – Prokurator Apelacyjny
Maciej Żelazowski – Sędzia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, Wiceprezes Sądu Apelacyjnego w Szczecinie
Arkadiusz Windak – Sędzia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie, Przewodniczący II Wydziału
Tadeusz Kulikowski – Zastępca Prokuratora Apelacyjnego
dr hab. Marek Andrzejewski prof. US – Redaktor naukowy
Szymon Slotwiński – Sekretarz redakcji

Rada Naukowa

prof. dr hab. Roman Hauser – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu | prof. dr hab. Andrzej Jakubecki – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie | prof. dr hab. Andrzej Marciniak – Uniwersytet Łódzki | prof. dr hab. Mirosław Nazar – Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie | prof. dr hab. Zbigniew Ofiarski – Uniwersytet Szczeciński | dr hab. Adam Olejniczak prof. UAM – Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu | dr hab. Lech Paprzycki – Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie | prof. dr hab. Władysław Rozwadowski – Uniwersytet Szczeciński | prof. dr hab. Tadeusz Smyczyński – Uniwersytet Szczeciński, Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk | prof. dr hab. Roman Wieruszewski – Instytut Nauk Prawnych Polskiej Akademii Nauk | prof. dr hab. Bronisław Ziemanin – Uniwersytet Szczeciński | Rosario Sapienza, Full Professor of International and European Law – The University of Catania School of Law | Ashok R. Patil, Prof. dr L.L.M., Ph.D. – National Law School of India University, Bangalore, Karnataka State (India) | Fursa Svetlana Yaroslavovna, prof. dr hab. honoured lawyer of Ukraine | Henry Zhu hao Wang, Assistant Professor – China University of Political Science and Law | Prof. habil. dr. Vytautas Nekrošius – Uniwersytet Wileński | Dr John Sorabji – University College, London | José García-Añón, Ph.D. in Law, Full Professor, School of Law – University of València (Spain) | Terekhova Lydia, Professor, Doctor of Law, Omsk state University, Faculty of Law | Masahiko Omura, Doctor of Law, Professor at Chuo University Law School (Tokyo, Japan) | Elena Kudryavtseva, Professor, Law Faculty of Moscow State University | Alexandre Freitas Câmara, Professor Emeritus and Head of Civil Procedure Department at Rio de Janeiro Judicial School | Jayesh Rathod, Associate Professor of Law – American University Washington College of Law | Rett R. Ludwikowski, Ph.D., Professor of Law, Columbus School of Law – The Catholic University of America | Lilia Abramchik, Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor – Yanka Kupala State University of Grodno (Belarus)

Lista recenzentów znajduje się na stronie internetowej zeszytu naukowego | <http://wpiaus.pl/actaiuris>

Redaktor naukowy | dr hab. Marek Andrzejewski prof. US

Redaktor tematyczny | Szymon Slotwiński

Redaktor językowy | Elżbieta Blicharska

Korektor | Joanna Grzybowska

Skład komputerowy | Iwona Mazurkiewicz

**Publikacja została wydana dzięki wsparciu finansowemu
Sądu Apelacyjnego w Szczecinie, Prokuratury Apelacyjnej w Szczecinie,
Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie**

Wersja papierowa jest wersją pierwotną

Pełna wersja publikacji <http://wpiaus.pl/actaiuris>

Streszczenia opublikowanych artykułów są dostępne online w międzynarodowej bazie danych
The Central European Journal of Social Sciences and Humanities
<http://cejsh.icm.edu.pl>

© Copyright by Uniwersytet Szczeciński, Szczecin 2014

ISSN 1640-6818 | ISSN 2083-4373

WYDAWNICTWO NAUKOWE UNIWERSYTETU SZCZECIŃSKIEGO

Wydanie I. Ark. wyd. 25,0. Ark. druk 28,3. Format B5. Nakład 194 egz.

SPIS TREŚCI

Wstęp	7
-------------	---

ORZECZNICTWO SĄDÓW SZCZECIŃSKICH

Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 10 lipca 2013 r., sygn. akt II S 23/13	11
Postanowienie Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30 listopada 2012 r., sygn. akt I ACz 813/12	15
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28 lutego 2013 r., sygn. akt II AKa 12/13	29
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 15 maja 2012 r., sygn. akt III AUa 106/12	37
Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 15 grudnia 2011 r., sygn. akt III AUa 385/11	47
Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 8 lutego 2012 r., sygn. akt I SA/Sz 881/11	53

KOMENTARZE

DO ORZECZEŃ SĄDÓW SZCZECIŃSKICH

Jan Andrzejewski – Głosa do wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 31 października 2012 roku, sygn. akt I ACA 446/12	81
Joanna Szyjewska-Bagińska – Głosa do wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie z dnia 6 marca 2013 roku, sygn. akt II SA/Sz 149/13	93

PRAWO KARNE

Mariusz Nawrocki – O (nie)możności łączenia w czyn ciągły zachowań o tożsamej podstawie normatywnej	111
Michał Peno – Współczesne koncepcje uzasadnienia karania (zarys typologii)	129
Adam Wróbel – Pozorny (pomijalny) zbieg przepisów przestępstwa i wykroczenia.....	155

PRAWO CYWILNE

Anna Urbańska-Lukaszewicz – Przenoszenie nieruchomości z majątku wspólnego małżonków do majątku osobistego w świetle orzecznictwa i poglądów doktryny.....	171
Ewa Szubert – Stwierdzenie nabycia spadku – uwagi na temat możliwości wzruszenia prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku oraz zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia.....	193
Szymon Słotwiński – Intertemporalne aspekty kompensacji negatywnych przeżyć pośrednio pokrzywdzonych w orzecznictwie Sądu Najwyższego	213

PRAWO ADMINISTRACYJNE

Marek Górski – Nowe regulacje prawne w zakresie ochrony jakości powietrza – monitoring i przywracanie wymaganego stanu jakości powietrza	233
Kornelia Łuczejko – Dane osobowe w internecie – wybrane zagadnienia administracyjnoprawne	247
Przemysław Zdyb – Postępowanie sadowoadministracyjne w przedmiocie skargi na odmowę udzielenia informacji prasie	263
Radosław Ulanowski, Jan Uniejewski – Zasady postępowania egzekucyjnego w administracji a zasada proporcjonalności	279

Agnieszka Lasecka – Legalizacja obiektu wybudowanego w warunkach samowoli budowlanej a legalizacja obiektu wybudowanego na podstawie nieważnego pozwolenia na budowę.....	299
Jarosław Marczak – Prowincje jako forma samorządu lokalnego w Hiszpanii.....	321
Anna Barczak – Procedury ocen oddziaływania na środowisko	353
Katarzyna Święch-Kujawska – Związki rodzinne a zwolnienia w podatku od spadków i darowizn.....	377
Paweł Mańczyk – Pobór podatku od nieruchomości oraz opłaty targowej, miejscowej, uzdrowskiej i od posiadania psów w drodze inkasa na przykładzie wybranych gmin województwa zachodniopomorskiego.....	393
Ewa Kowalewska – Rola banku centralnego w utrzymaniu stabilności systemu finansowego.....	407
Wojciech Bożek – Glosa do orzeczenia Głównej Komisji Orzekającej z dnia 17 maja 2012 roku BDF1/4900/45/44/12/1149	423

VARIA

Małgorzata W. Greßler – Uwagi o wolności wyboru zawodu w prawie niemieckim	435
---	-----

Kornelia Łuczejko*

Uniwersytet Szczeciński

**DANE OSOBOWE W INTERNECIE
– WYBRANE ZAGADNIENIA ADMINISTRACYJNOPRAWNE**

Streszczenie

Obecnie problematyka ochrony danych osobowych znajduje się w centrum zainteresowania z uwagi na trwającą debatę publiczną związaną z przyszłym kształtem unijnego rozporządzenia z zakresu ochrony danych osobowych. Intensywny rozwój nowych technologii spowodował nie tylko powstanie nowej kategorii danych osobowych związanych z korzystaniem z internetu (takich jak np. numery IP czy adresy e-mail), ale także sprawił, że dotychczasowe prawne mechanizmy ochrony danych osobowych stały się nieskuteczne i nie przystają do obecnych realiów, w których coraz większe znaczenie zyskuje rzeczywistość wirtualna. W artykule przeanalizowano dane osobowe, których istnienie sprzężone jest z pojawieniem się i rozwojem internetu, poruszono tematykę związaną z próbą wprowadzenia do systemu prawnego tzw. prawa do bycia zapomnianym, zgodnie z którym użytkownik sieci mógłby w każdym czasie domagać się definitywnego usunięcia z internetu wszelkich danych, które go dotyczą oraz wskazano podstawowe administracyjne środki ochrony danych osobowych.

Słowa kluczowe: dane osobowe, internet, adres e-mail, numer IP, prawo do bycia zapomnianym, ochrona danych osobowych

*E-mail: kornelia.luczejko@gmail.com.

Wprowadzenie

Akceptując regulaminy różnych portali społecznościowych, subskrybując *newslettery*, czy udzielając odpowiedzi na pytania w ankietach internetowych, użytkownicy internetu często bezrefleksyjnie podają swoje dane osobowe. Z sondażu przeprowadzonego na zlecenie Polskich Badań Internetu wynika, że zaledwie 2% internautów nie umieściło w sieci jakichkolwiek danych na swój temat. Dziewięć na dziesięć osób podało swoje imię i nazwisko oraz informacje na temat daty swojego urodzenia, natomiast ponad dwie trzecie umieściło w sieci swoje zdjęcia¹. Konsekwencje opisanego wyżej zjawiska trafnie ujął były prezes zarządu firmy Google – Eric Schmidt², który stwierdził, że „za 10 lat dzisiejsza młodzież będzie zmieniać nazwiska, bo nie będzie chciała być kojarzona z treściami, które dziś publikuje na swój temat”. Podkreślenia wymaga, że pomimo nieograniczonego dostępu do internetu każdemu nadal przysługuje prawo do prywatności, które w pierwszej kolejności powinno być chronione przez samych użytkowników, funkcjonujących w świecie cyfrowym (ang. *digital abstinence*).

Podstawy prawne ochrony danych osobowych zostały określone w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 roku³. W nauce prawa wskazuje się, że na gruncie orzecznictwa konstytucyjnego prawo do ochrony danych osobowych traktowane jest jako „wyspecjalizowana konstrukcja”, która zapewnia ochronę tych samych wartości co prawo do prywatności⁴. I. Lipowicz postrzega prawo do decydowania komu, w jakim zakresie i celu przekazujemy informacje o nas jako element wolności⁵. Prawo to zostało skonkretyzowane w Ustawie z 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych⁶, której uchwalenie było wynikiem implementacji do polskiego porządku prawnego Dyrektywy 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 24 października 1995 roku w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych oraz swobodnego przepływu tych danych⁷. W artykule przeanalizowano dane osobowe,

¹ <http://pbi.org.pl>, data pobrania: 15.06.2013.

² www.google.com/about/company/facts/management, data pobrania: 15.06.2013.

³ Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483 ze zm.

⁴ I. Lipowicz, *Konstytucyjne podstawy ochrony danych osobowych*, w: *Ochrona danych osobowych w Polsce z perspektywy dziesięciolecia*, red. P. Fajgielski, Lublin 2008, s. 47.

⁵ *Ibidem*.

⁶ T.j. Dz.U. 2002, nr 101, poz. 926 ze zm.

⁷ Dz.Urz. UE L 281 z 23.11.1995 r., s. 31–50.

których istnienie sprzężone jest z pojawieniem się i rozwojem internetu, poruszono tematykę związaną z tzw. prawem do bycia zapomnianym oraz wskazano podstawowe administracyjne środki ochrony danych osobowych.

1. Pojęcie danych osobowych – uwagi ogólne

Zgodnie z art. 6 Ustawy z 29 sierpnia 1997 roku o ochronie danych osobowych, zwanej dalej „u.o.d.o.”, danymi osobowymi są wszelkie informacje dotyczące zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osoby fizycznej. W świetle ust. 2 wskazanego wyżej artykułu osobą możliwą do zidentyfikowania jest natomiast osoba, której tożsamość można określić bezpośrednio lub pośrednio, w szczególności przez powołanie się na numer identyfikacyjny albo jeden lub kilka specyficznych czynników określających jej cechy fizyczne, fizjologiczne, umysłowe, ekonomiczne, kulturowe lub społeczne. Informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań (art. 6 ust. 3 u.o.d.o.). Z przytoczonej definicji wynika, że danymi osobowymi są nie tylko informacje, które same w sobie służą głównie do celów identyfikacji. Sama bowiem pojedyncza informacja zazwyczaj nie umożliwia identyfikacji osoby, której dotyczy (wyjątkiem jest tutaj np. zdjęcie czy kod genetyczny)⁸.

Pojęcie „danych osobowych”, zdefiniowane w art. 6 u.o.d.o., obejmuje trzy kluczowe elementy. Są nimi wszelkie informacje dotyczące osoby fizycznej, która jest już zidentyfikowana lub możliwa do zidentyfikowania. Informacją jest wszelki komunikat, wyrażony i utrwalony w jakikolwiek sposób, odnoszący się do każdego aspektu konkretnej osoby fizycznej, jej relacji osobistych, życia prywatnego, zawodowego i społecznego, zdobytego wykształcenia czy cech charakteru, jeżeli tylko pozwala on na jej bezpośrednią lub pośrednią identyfikację. W świetle przytoczonej wyżej definicji, informacja musi dotyczyć wyłącznie osoby fizycznej. Oznacza to, że definicja nie obejmuje swym zakresem jakichkolwiek jednostek organizacyjnych (bez znaczenia pozostaje okoliczność, czy mają one osobowość prawną), organów administracji publicznej i pozostałych podmiotów, innych niż osoby fizyczne. Dla nadania określonej wiadomości statusu danych osobowych nieistotna jest również pozycja prawna danej osoby

⁸ J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych. Komentarz*, Kraków 2007, s. 344–346.

fizycznej, to czy ma zdolność do czynności prawnych, publiczne prawa podmiotowe czy polskie obywatelstwo. Bez znaczenia pozostaje także okoliczność, czy dana informacja jest prawdziwa, o ile zaistnieją przesłanki, o których mowa w art. 6 u.o.d.o.⁹ Podkreślenia wymaga, że definicja „danych osobowych” ma charakter relatywny, co oznacza, że szczególnie istotny jest kontekst, w jakim dana informacja zostanie osadzona. W określonych okolicznościach dana informacja traktowana będzie jako dane osobowe, a w innych – wręcz przeciwnie.

Potwierdzeniem powyższego rozumienia definicji danych osobowych jest wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 18 listopada 2009 roku, I OSK 667/09¹⁰, dotyczący przetwarzania danych osobowych przez spółkę będącą właścicielem portalu społecznościowego, na którym została umieszczona fotografia, pod którą, bez zgody osoby zainteresowanej, wymieniono jej imię i nazwisko, w sposób umożliwiający określenie jej wizerunku na tym zdjęciu. Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych odmówił udzielenia jej ochrony wskazując, że konfrontacja zdjęcia sprzed wielu lat wraz z podaniem imienia i nazwiska danej osoby oraz szkoły, do której uczęszczała, nie umożliwia identyfikacji tej osoby bez poniesienia nadmiernych kosztów i czasu. Na gruncie zaprezentowanego stanu faktycznego Naczelny Sąd Administracyjny wskazał, że internet jako powszechne źródło dostępu do informacji zyskuje na znaczeniu. Jako medialne forum umożliwia dostęp do danej informacji nieograniczonej liczbie osób i pozwala na swobodne jej przetwarzanie w rozumieniu przyjętym na gruncie ustawy o ochronie danych osobowych. Sąd zwraca uwagę, że do tej pory nie powstały adekwatne mechanizmy gwarantujące ochronę praw jednostki, jeśli jej prawa zostały pogwałcone w wyniku zamieszczenia określonej informacji w sieci internetowej. Wobec powyższego, coraz istotniejszą rolę odgrywają organa ochrony prawa, w tym Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych w tworzeniu prawidłowej praktyki przestrzegania przepisów prawa również w internecie, a ich obowiązkiem jest podjęcie działań mających na celu ochronę praw obywatelskich. Sąd podkreślił, że wizerunek osoby fizycznej należy do dóbr osobistych człowieka i niewyrażenie zgody na jego publikację, gdy nie mamy do czynienia z osobą publiczną, warunkuje zapewnienie ochrony przewidzianej ustawą o ochronie danych osobowych.

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/B0351DAD7F>, data pobrania: 15.06.2013.

W dalszej części artykułu, pod kątem definicji zawartej w art. 6 u.o.d.o., przeanalizowano dane, które są ściśle związane z korzystaniem przez osoby fizyczne z internetu.

2. Adresy e-mail a dane osobowe

Kwalifikacja adresów poczty elektronicznej do kategorii danych osobowych ma w doktrynie charakter dyskusyjny. Prezentowane są zasadniczo odmienne stanowiska, zgodnie z którymi status danych osobowych należy przyznać każdemu adresowi e-mail¹¹ lub też wyłącznie tym adresom poczty elektronicznej, których jawne elementy wskazują na konkretnych użytkowników¹².

X. Konarski wyróżnił trzy kategorie adresów e-mail. Pierwszą grupę stanowią adresy poczty elektronicznej, które bezpośrednio przez swoją treść pozwalają zidentyfikować użytkownika. Następnie wskazał na adresy, które dopiero po zestawieniu z innymi informacjami identyfikującymi wprost lub pośrednio właściciela można uznać za dane osobowe oraz te, które nie są w ogóle danymi osobowymi¹³. Najbardziej przekonująca wydaje się wykładnia, w świetle której adresy e-mail stanowią dane osobowe wówczas, gdy samodzielnie (z uwagi na swoją treść wskazującą np. imię i nazwisko użytkownika) albo razem z innymi przetwarzanymi informacjami wraz z adresem wiadomości (np. adresem pocztowym) umożliwiają identyfikację użytkownika¹⁴. A. Drozd podkreśla, że informacje o adresie e-mail danej osoby fizycznej, np. gdy wypowiedzi się ona na forach internetowych, w listach dyskusyjnych, pozwalają określić jej aktywność i stworzyć profil jej osobowości przy wykorzystaniu ogólnie dostępnych stron internetowych, wobec czego należy uznać, że adres poczty elektronicznej w szczególnych sytuacjach nie będzie mógł być traktowany jako dane osobowe¹⁵. Autor znajduje częściowe potwierdzenie swojego stanowiska w treści art. 18

¹¹ W. Zimny, *Czy adresy e-mail są danymi osobowymi?*, „Ochrona Informacji” Biul. TISM 2002, nr 2.

¹² J. Ożegalska-Trybalska, *Adresy e-mailowe a dane osobowe*, „Ochrona Danych Osobowych” Biul. ABI 2000, nr 23.

¹³ X. Konarski, *Internet i prawo w praktyce*, Warszawa 2002, s. 119–120.

¹⁴ P. Carey, *E-mail Addresses – are they Personal Data*, „Entertainment Law Review” 2000, nr 1, s. 10–13.

¹⁵ A. Drozd, *Pojęcie danych osobowych – uwagi wstępne*, w: *Ochrona danych osobowych w Polsce z perspektywy dziesięciolecia*, red. P. Fajgielski, Lublin 2008, s. 32–33.

ust. 1 pkt 6 w związku z art. 2 pkt 1 Ustawy z 18 lipca 2002 roku o świadczeniu usług drogą elektroniczną¹⁶, w świetle których adresy elektroniczne usługobiorcy zakwalifikowano przez ustawodawcę do kategorii danych osobowych. Słusznie P. Barta i P. Litwiński wskazują jednak, że tego przepisu nie należy rozumieć w ten sposób, że każdy adres e-mail ma status informacji o charakterze danych osobowych¹⁷. W doktrynie podnosi się, że adresy poczty elektronicznej stanowią dane osobowe nawet wówczas, gdy administrator nie przeprowadził oceny z punktu widzenia prawdziwości informacji, które zostały podane przez osobę zakładającą bezpłatne konto pocztowe. Oczywiście brakuje podstaw do takiej weryfikacji, gdy adres e-mail utworzono, aby pełnił jakąś funkcję, np. skrzynki kontaktowej¹⁸.

Reasumując, przyjąć należy, że co do zasady, adresy poczty elektronicznej są danymi osobowymi w rozumieniu art. 6 u.o.d.o. Często w ich treści będą ujawnione typowe dane osobowe takie jak imię czy nazwisko, ale nierzadko będzie występowała sytuacja, gdy dopiero dostęp do innych informacji o użytkowniku umożliwi jego identyfikację. Niezależnie od sposobu identyfikacji osoby fizycznej – bezpośredniego lub pośredniego, każdemu z nich przysługuje jednakowa ochrona administracyjnoprawna przewidziana przepisami ustawy o ochronie danych osobowych.

3. Kwalifikacja adresów IP jako danych osobowych

Adres IP (ang. *Internet Protocol Address*) jest numerem porządkowym, który jest przypisany urządzeniu, będącemu elementem sieci informatycznej i w konsekwencji nie pozwala w sposób bezpośredni zidentyfikować osoby fizycznej. Kwalifikacja adresów IP jako danych osobowych zależy więc będzie od dostępu do innych informacji o użytkowniku, które w połączeniu z adresem IP umożliwią jego identyfikację. W tym stanie rzeczy konieczne jest zatem, aby dostawca internetu miał dostęp do innych danych pozwalających zindywidualizować osobę fizyczną korzystającą z tego urządzenia, a także aby adres IP miał charakter stały. Wydaje się niemożliwe, aby móc skonkretyzować daną osobę

¹⁶ Dz.U. 2002, nr 144, poz. 1204 ze zm.

¹⁷ P. Barta, P. Litwiński, *Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 100.

¹⁸ J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych...*, s. 359.

fizyczną w sytuacji, gdy mamy do czynienia z dynamicznym numerem IP lub stałym adresem IP, ale przyporządkowanym dla lokalnej sieci internetowej (LAN), współużytkowanej przez wiele osób fizycznych¹⁹. W kontekście adresów IP jako danych osobowych stanowisko zajęła również judykatura. Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie w wyroku z 3 lutego 2010 roku, sygn. II SA/Wa 1598/09 wskazał, że: „prawo do swobodnej, anonimowej wypowiedzi, nie może chronić osób, które naruszają prawa innych osób, od odpowiedzialności za wypowiedziane słowa. W sieci nikt nie jest i nie może być anonimowy. Wprawdzie ustalenie tożsamości danej osoby może być utrudnione, jednak z uwagi na to, że każdy komputer zostawia w Internecie ślad – adres IP, za pomocą którego można ustalić komputer, z którego dokonano wpisu, stwarza to możliwość pośredniego ustalenia tożsamości osoby, która dokonała tego wpisu”²⁰. Sąd podkreślił, że tajemnica telekomunikacyjna nie ma charakteru absolutnego i pozwala na szeroko rozumiane wykorzystywanie danych osobowych użytkownika, znajdujących się w posiadaniu operatora, przez podmioty inne niż nadawca i odbiorca komunikatu, o ile jest to konieczne z przyczyn określonych w odrębnych przepisach. Stanowisko w dyskusji nad charakterem prawnym adresów IP zajęł również Naczelny Sąd Administracyjny, który w wyroku z 19 maja 2011 roku, sygn. I OSK 1079/10²¹, stwierdził, że numer IP nie zawsze może być zakwalifikowany do informacji o charakterze danych osobowych. W sytuacji, gdy jest on jednak na stałe lub dłuższy czas przyporządkowany do konkretnego urzędnika, które z kolei można powiązać z indywidualnym użytkownikiem sieci internetowej, to należy przyjąć, że numer IP stanowi dane osobowe w rozumieniu art. 6 u.o.d.o., gdyż jest to informacja umożliwiająca pośrednią identyfikację konkretnej osoby fizycznej. W uzasadnieniu orzeczenia Naczelny Sąd Administracyjny podkreślił, że internet jest wirtualną platformą, za pośrednictwem której jego użytkownicy często prezentują treści naruszające godność człowieka, cześć i jego dobre imię, wobec czego: „działanie norm gwarantujących podstawowe prawa i wolności obywatelskie nie może być zawieszane czy też wyłączone tylko z tego powodu, że prawo to naruszono przez dokonanie wpisów internetowych. Internet często pozornie, a czasami faktycznie zapewnia anonimowość jego użytkownikom. Stanowi medialne forum, na którym prezentowane są treści naruszające ludzką

¹⁹ P. Barta, P. Litwiński, *Ustawa o ochronie danych osobowych...*, s. 100–101.

²⁰ <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/AD6FF02867>, data pobrania: 15.06.2013.

²¹ <http://orzeczenia.nsa.gov.pl/doc/42DC7AE3F0>, data pobrania: 15.06.2013.

godność, cześć i dobre imię. Dlatego też wszędzie tam, gdzie numer IP pozwala pośrednio na identyfikację konkretnej osoby fizycznej, powinien on być uznany za dane osobowe w rozumieniu art. 6 ust. 1 i 2 u.o.d.o.”. Odmierna wykładnia stałaby w sprzeczności w stosunku do norm konstytucyjnych zawartych w art. 30 i 47 Konstytucji RP.

Kontrowersje w nauce prawa wywołuje stanowisko zaprezentowane przez Grupę roboczą ds. ochrony danych osobowych w Opinii 1/2008 z 4 kwietnia 2008 roku związane z zagadnieniem ochrony danych osobowych w kontekście funkcjonowania wyszukiwarek internetowych²². Grupa robocza przyjęła, że do czasu potwierdzenia ze stuprocentową pewnością, że adres IP nie może być przyporządkowany do konkretnego, zidentyfikowanego użytkownika, operator wyszukiwarki ma obowiązek kwalifikować jako dane osobowe wszelkie numery IP. Zdaniem P. Barty i P. Litwińskiego, stanowisko w świetle którego podmioty, będące w posiadaniu adresów IP (stałych czy dynamicznych) musiałyby należycie zabezpieczyć te dane, ale również wypełniać obowiązki informacyjne i rejestracyjne, niezależnie od tego, czy gromadziłyby one dane o użytkownikach tych adresów, jest zbyt daleko idące²³. Autorzy aprobują odmienne stanowisko zaprezentowane przez Sąd Okręgowy w Monachium²⁴, zgodnie z którym numery IP nie mogą być zakwalifikowane jako dane osobowe z tego powodu, że użytkownik mógłby być skonkretyzowany tylko w sytuacji, gdyby dostawca internetu nielegalnie ustalił jego tożsamość oraz nielegalnie przekazał informacje o użytkowniku dostawcy usługi (operatora strony www). W konsekwencji, zdaniem sądu, operator strony internetowej może przechowywać numery IP użytkowników na serwerze logów, a sam adres IP nie ma cech, które umożliwiają identyfikację danej osoby fizycznej.

Podobnie zatem, jak przy kwalifikowaniu adresów poczty elektronicznej jako danych osobowych, adresom IP będzie mógł być przypisany status danych osobowych po spełnieniu przesłanek określonych w art. 6 u.o.d.o. Na uwagę i aprobatę zasługuje przede wszystkim stanowisko zaprezentowane we – wskazanym wyżej – precedensowym wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego. Orzeczenie NSA stanowi wyraźny sygnał dla użytkowników internetu, że wolność słowa ma swoją granicę, którą jest godność drugiego człowieka. Należy

²² P. Barta, P. Litwiński, *Ustawa o ochronie danych osobowych...*, s. 103.

²³ *Ibidem*, s. 103.

²⁴ Wyrok SO w Monachium z 30.09.2008 r., sprawa nr 133, C 5677/08.

podzielić pogląd, w świetle którego w internecie nikt nie powinien czuć się anonimowy, a co się z tym wiąże w powszechnym przekonaniu – również nieponoszący odpowiedzialności za swoje wirtualne działania. Należy wyrazić nadzieję, że mechanizmy ochrony prawnej, ustanowione na mocy przepisów ustawy o ochronie danych osobowych, będą działały sprawnie i prawidłowo, przez co z pewnością należyty poziom ochrony zostanie zagwarantowany wszystkim użytkownikom internetu.

4. Prawo do bycia zapomnianym

„Prawo do bycia zapomnianym” (ang. *right to be forgotten*) to część zmian do obowiązującej Dyrektywy 95/46/WE, wpisujących się w planowaną unijną reformę systemu ochrony danych osobowych, których celem jest aktualizacja prawa unijnego przez dostosowanie go do obecnych realiów korzystania z internetu²⁵. Projekt unijnego rozporządzenia został zaproponowany przez komisarz Viviane Reding i ma stanowić odpowiedź na wyzwanie, jakie stawiają prawnym mechanizmom ochrony danych osobowych nowe technologie. V. Reding podkreśla, że: „dane osobowe są dzisiaj walutą rynku cyfrowego i jak każda inna waluta musi być stabilna godna zaufania”. Prawo do bycia zapomnianym ma gwarantować, by każdy użytkownik internetu mógł w dowolnym czasie żądać usunięcia swoich danych osobowych z serwerów i baz danych właścicieli serwisów. Administrator danej wyszukiwarki czy portalu byłby zobowiązany do trwałego usunięcia jego danych, a obowiązek ten obejmowałby również jakiegokolwiek kopie i odniesienia do tych danych. Innymi słowy, użytkownik internetu korzystając z tego prawa mógłby żądać usunięcia z sieci internetowej wszelkich niechcianych danych, które go dotyczą. W kontekście prawa do bycia zapomnianym, nad którego ostatecznym kształtem trwają obecnie prace legislacyjne w ramach nowego rozporządzenia unijnego o ochronie danych osobowych, istotne znaczenie będzie miał wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE, rozstrzygający spór między Google i Google Spain a hiszpańskim organem ochrony danych (AEPD) i obywatelem Hiszpanii²⁶, dotyczący usunięcia danych osobowych z indeksów wyszukiwania i w dalszej kolejności braku dostępu do tych danych.

²⁵ <https://mac.gov.pl/wp-content/uploads/2013/03/Projekt-rozporzadzenia-PE-i-Rady.pdf>, data pobrania: 7.07.2013.

²⁶ Sygnatura sprawy C-131/12, <http://eurlex.europa.eu>, data pobrania: 15.06.2013.

Trybunał Sprawiedliwości UE orzeknie m.in. czy prawo do ochrony danych osobowych obejmować może żądanie osoby, by informacja, która jej dotyczy oraz umożliwia zweryfikowanie jej tożsamości, została na stałe usunięta z internetu i w konsekwencji, czy taka informacja może być bezterminowo indeksowana przez wyszukiwarki internetowe. Obecnie informacja raz umieszczona w internecie staje się właściwie „nieśmiertelna”.

Co istotne, w świecie rzeczowym osoba fizyczna może skorzystać z regulacji prawnych, które pozwalają jej usunąć niewygodne informacje na swój temat, np. wykorzystać instytucję zatarcia skazania. Tego rodzaju ochrona nie jest już jednak możliwa w sferze wirtualnej. W tym kontekście doskonałym przykładem jest głośna medialnie sprawa osoby, żądającej od niemieckiej Wikipedii usunięcia informacji o tym, że orzeczono w stosunku do niej pozbawienie wolności za zabójstwo znanego aktora, gdyż utrudnia to jej powrót do normalnego życia w społeczeństwie, w tym znalezienie pracy etc. Żądanie to zostało spełnione przez niemiecką Wikipedię, jednak informacja ta pozostała dostępna w innych wersjach językowych serwisu. Jednocześnie przy ocenie zasadności powyższego żądania, należałoby mieć na uwadze, że zabójstwa dokonano w rzeczywistości i jest to jeden z faktów historycznych²⁷.

Sceptycy wskazują, że wprowadzenie prawa do bycia zapomnianym może stać się instrumentem do cenzurowania danych w internecie przez usuwanie niechcianych, chociaż prawdziwych informacji na swój temat. Podkreślają, że w ten sposób w sieci internetowej doszłoby do naruszenia swobody wypowiedzi. Kolejnym wywołującym kontrowersje aspektem, na który należy zwrócić uwagę, jest wykonalność prawa do bycia zapomnianym. Uwarunkowania techniczne mogą sprawić, że wprowadzone przepisy okażą się martwe. O ile spełnienie przez pierwotnego administratora roszczenia usunięcia określonych danych jest realne, o tyle niemożliwe wydaje się wyegzekwowanie od niego, aby określone dane zostały skasowane również przez wszelkie inne podmioty, które je przetwarzają. W konsekwencji prawo do bycia zapomnianym wydaje się być konstrukcją iluzoryczną, gdyż w praktyce trudno będzie ustalić, kto miał dostęp do informacji zamieszczonej w internecie oraz gdzie mogła ona zostać później ujawniona.

²⁷ [www.eversheds.pl/articlesFiles/910_Prawo%20do%20bycia%20zapomnianym_A.Mednis_Czas%20informacji_2\(7\)2011.pdf](http://www.eversheds.pl/articlesFiles/910_Prawo%20do%20bycia%20zapomnianym_A.Mednis_Czas%20informacji_2(7)2011.pdf).

5. Administracyjnoprawne środki ochrony danych osobowych – wybrane zagadnienia

Fundamentem publicznoprawnej ochrony danych osobowych jest możliwość kontrolowania przez osobę fizyczną przetwarzania swoich danych osobowych²⁸. Ustawodawca w art. 32 u.o.d.o. przyznał każdej osobie fizycznej prawo do kontroli przetwarzania danych, które jej dotyczą, zawartych w zbiorach danych, realizując tym samym gwarantowaną konstytucyjnie zasadę autonomii informacyjnej²⁹. G. Sibiga – ze względu na przedmiot żądania kierowany przez podmiot danych do administratora danych – wyróżnił 4 kategorie roszczeń, zagwarantowanych powyższym przepisem:

1. Wniosek o udostępnienie treści danych osobowych oraz informacji o procesie ich przetwarzania, czyli:
 - uzyskania wyczerpującej informacji, czy taki zbiór istnieje, oraz do ustalenia administratora danych, adresu jego siedziby i pełnej nazwy, a w wypadku, gdy administratorem danych jest osoba fizyczna – jej miejsca zamieszkania oraz imienia i nazwiska,
 - uzyskania informacji o celu, zakresie i sposobie przetwarzania danych zawartych w takim zbiorze,
 - uzyskania informacji, od kiedy przetwarza się w zbiorze dane jej dotyczące oraz podania w powszechnie zrozumiałej formie treści tych danych,
 - uzyskania informacji o źródle, z którego pochodzą dane jej dotyczące, chyba że administrator danych jest zobowiązany do zachowania w tym zakresie w tajemnicy informacji niejawnych lub zachowania tajemnicy zawodowej,
 - uzyskania informacji o sposobie udostępniania danych, a w szczególności informacji o odbiorcach lub kategoriach odbiorców, którym dane te są udostępniane,
 - uzyskania informacji o przesłankach podjęcia ostatecznego rozstrzygnięcia indywidualnej sprawy, którego treść jest wyłącznie wynikiem operacji na danych osobowych, prowadzonym w systemie informatycznym.

²⁸ G. Sibiga, *Postępowanie w sprawach ochrony danych osobowych*, Warszawa 2003, s. 65.

²⁹ A. Drozd, *Ustawa o ochronie danych osobowych. Komentarz. Wzory pism i przepisy*, Warszawa 2008, s. 216.

2. Żądania w zakresie poprawności, kompletności i legalności przetwarzania danych osobowych (tzw. uprawnienia korekcyjne), tj. żądania uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania danych osobowych, czasowego lub stałego wstrzymania ich przetwarzania lub ich usunięcia, jeżeli są one niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo są już zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane.
3. Pisemne, umotywowane żądanie zaprzestania przetwarzania danych ze względu na szczególną sytuację podmiotu danych oraz wniesienie sprzeciwu wobec przetwarzania danych osobowych, gdy administrator danych zamierza je przetwarzać w celach marketingowych lub wobec przekazywania danych innemu administratorowi danych.
4. Żądanie ponownego rozpatrzenia sprawy rozstrzygniętej z naruszeniem zakazu automatyzacji decyzji indywidualnych³⁰.

Wskazane wyżej roszczenia mają charakter bezwzględny i dotyczą ściśle oznaczonej osoby fizycznej. Z niektórych osoba zainteresowana może skorzystać z częstotliwością nie większą niż raz na 6 miesięcy (tj. informacje, o których mowa w art. 32 ust. 1 pkt 1–5 u.o.d.o.). Oczywiście należy to odnieść do żądań, które są kierowane w stosunku do tego samego podmiotu³¹. Decyzja w przedmiocie wyboru rodzaju żądania należy do osoby, której dane dotyczą, ale równocześnie powinna odpowiadać charakterowi zaistniałego i wykazanego uchybienia w procesie przetwarzania danych osobowych. Osoba, której dane dotyczą, powinna wybrać działania proporcjonalne do stwierdzonego stanu faktycznego, a administrator może nie zastosować się do treści żądania, gdy będzie ono nieproporcjonalne³².

Korzystanie przez osobę fizyczną z uprawnień przewidzianych w art. 32 u.o.d.o. nie może być uwarunkowane spełnieniem jakichkolwiek dodatkowych formalności czy też uiszczeniem opłat. W doktrynie wskazuje się, że ewentualna odpłatność może być związana z poniesieniem przez administratora danych kosztów związanych z wypełnieniem obowiązków informacyjnych³³. Pojawiają się również poglądy, w świetle których administrator nie może uzależnić wykonania swojego obowiązku od wniesienia opłaty, nawet w kwocie stanowiącej koszt

³⁰ G. Sibiga, *Postępowanie w sprawach...*, s. 66.

³¹ J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych...*, s. 575, 579.

³² P. Barta, P. Litwiński, *Ustawa o ochronie danych osobowych...*, s. 356.

³³ J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych...*, s. 576.

udzielenia odpowiedzi, chyba że podmiot danych składa wniosek częściej niż raz na 6 miesięcy³⁴. Złożenie wniosku przez osobę zainteresowaną nie jest także uzależnione od zachowania jakiejkolwiek szczególnej formy, a więc może odbyć się telefonicznie, za pośrednictwem faksu, w zwykłej formie pisemnej. Od osoby występującej z takim wnioskiem nie można również żądać wykazywania się interesem prawnym bądź faktycznym. Nie musi on także zawierać uzasadnienia³⁵.

Należy jednak pamiętać, że jeżeli dane są przetwarzane dla celów naukowych, dydaktycznych, historycznych, statystycznych lub archiwalnych, administrator danych może odstąpić od informowania osób o przetwarzaniu ich danych, jeśli pociągałoby to za sobą nakłady niewspółmierne z zamierzonym celem (art. 32 ust. 4 u.o.d.o.).

Kolejnym żądaniem, z którego może skorzystać podmiot danych, jest prawo sprzeciwu. Uprawnienie to przysługuje osobie zainteresowanej w sytuacji, gdy dane są lub mają być przetwarzane przez administratora danych w celach marketingowych lub są przekazywane innemu administratorowi danych, jeżeli przetwarzanie tych danych następuje w przypadku niezbędności przetwarzania danych dla wykonywania prawem określonych zadań realizowanych dla dobra publicznego oraz gdy przetwarzanie danych jest wynikiem tzw. prawnie usprawiedliwionego celu administratora danych osobowych (art. 32 ust. 1 pkt 8 u.o.d.o.). Skorzystanie z prawa sprzeciwu powoduje, że kontynuowanie przetwarzania kwestionowanych danych nie jest możliwe, gdyż obowiązek zaprzestania przetwarzania danych ma charakter bezwzględny. Co istotne, nie jest dopuszczalne zgłoszenie sprzeciwu wobec przetwarzania danych, gdy występuje któraś z przesłanek legalizujących, czyli:

- osoba, której dane dotyczą, zgodziła się na przetwarzanie danych,
- przetwarzanie danych jest konieczne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku określonego prawem,
- przetwarzanie danych jest niezbędne dla zrealizowania umowy, gdy osoba, której dane dotyczą, jest jej stroną lub gdy jest to konieczne do podjęcia działań przed zawarciem umowy na żądanie osoby, której dane dotyczą³⁶.

³⁴ G. Sibiga, *Postępowanie w sprawach...*, s. 69.

³⁵ *Ibidem*.

³⁶ J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych...*, s. 589.

Prawo sprzeciwu przysługuje podmiotowi danych jedynie, gdy przetwarzane są tzw. dane zwykłe, nie ma zaś zastosowania w odniesieniu do tzw. danych wrażliwych, o których stanowi art. 27 ust. 1 u.o.d.o.³⁷

W świetle 35 ust. 1. u.o.d.o. w razie wykazania przez osobę, której dane osobowe dotyczą, że są one niekompletne, nieaktualne, nieprawdziwe lub zostały zebrane z naruszeniem ustawy albo są zbędne do realizacji celu, dla którego zostały zebrane, administrator danych jest obowiązany, bez zbędnej zwłoki, do uzupełnienia, uaktualnienia, sprostowania danych, czasowego lub stałego wstrzymania przetwarzania kwestionowanych danych lub ich usunięcia ze zbioru, chyba że dotyczy to danych osobowych, w odniesieniu do których tryb ich uzupełnienia, uaktualnienia lub sprostowania określają odrębne ustawy. Gdy administrator danych nie zastosuje się do tego obowiązku, osoba zainteresowana może się zwrócić do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (zwanego dalej „GIODO”) z pisemnym wnioskiem o nakazanie dopełnienia tego obowiązku. Gdy GIODO podzieli stanowisko wnioskodawcy w przedmiocie naruszenia przez administratora ciężących na nim obowiązków, wydaje decyzję administracyjną nakazującą przywrócenie stanu zgodnego z prawem. W przypadku naruszenia przepisów o ochronie danych osobowych GIODO z urzędu lub na wniosek nakazuje w szczególności:

- usunięcie uchybień,
- uzupełnienie, uaktualnienie, sprostowanie, udostępnienie lub nieudostępnienie danych osobowych,
- zastosowanie dodatkowych środków zabezpieczających zgromadzone dane osobowe,
- wstrzymanie przekazywania danych osobowych do państwa trzeciego,
- zabezpieczenie danych lub przekazanie ich innym podmiotom,
- usunięcie danych osobowych.

Analiza treści przepisów wskazuje, że zanim osoba zainteresowana wystąpi z wnioskiem do GIODO, powinna najpierw zwrócić się bezpośrednio do administratora. W doktrynie podkreśla się, że gdy administrator danych nie wykona decyzji GIODO, wówczas może to się wiązać z odpowiedzialnością dyscyplinarną, na podstawie art. 17 ust. 2 u.o.d.o., a nawet prowadzić do poniesienia odpowiedzialności karnej (art. 49 lub 50 u.o.d.o.)³⁸. Gdy GIODO nie podzieli

³⁷ G. Sibiga, *Postępowanie w sprawach...*, s. 76.

³⁸ J. Barta, P. Fajgielski, R. Markiewicz, *Ochrona danych osobowych...*, s. 599.

stanowiska osoby zainteresowanej, przysługuje jej prawo do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Na decyzję organu w przedmiocie wskazanego wyżej wniosku przysługuje skarga do sądu administracyjnego.

Mając na uwadze powyższe wskazać należy, że ustawodawca przyznał osobie fizycznej wiele instrumentów prawnych, mających zagwarantować skuteczną ochronę danych osobowych, które jej dotyczą. Katalog określony w art. 32 u.o.d.o. ma charakter otwarty, wobec czego osoba, której dane dotyczą, może skorzystać także z innych środków prawnych, niewymienionych wprost w tym przepisie. Nie należy również zapominać, że poziom ochrony przewidziany ustawą o ochronie danych osobowych dodatkowo wzmacnia możliwość skorzystania przed podmiot danych także z drogi cywilistycznej i karnej.

Podsumowanie

Problematyka ochrony danych osobowych znajduje się obecnie w centrum zainteresowania z uwagi na trwającą debatę publiczną związaną z przyszłym kształtem unijnego rozporządzenia z zakresu ochrony danych osobowych. Intensywny rozwój nowych technologii spowodował bowiem nie tylko powstanie nowej kategorii danych osobowych związanych z korzystaniem z internetu (takich jak np. numery IP czy adresy e-mail), ale także sprawił, że dotychczasowe prawne mechanizmy ochrony danych osobowych stały się nieskuteczne i nie przystają do obecnych realiów, gdzie coraz większe znaczenie zyskuje rzeczywistość wirtualna.

Jak wynika z niniejszego artykułu, największe emocje wywołuje próba wprowadzenia do systemu prawnego tzw. prawa do bycia zapomnianym, zgodnie z którym użytkownik sieci mógłby w każdym czasie domagać się definitywnego usunięcia z internetu wszelkich danych, które go dotyczą. Główną wadą tego innowacyjnego rozwiązania prawnego jest z pewnością kwestia możliwości jego wyegzekwowania. Istotnym głosem w dyskusji między zwolennikami i przeciwnikami tej regulacji będzie z pewnością wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE, który rozstrzygnie spór pomiędzy Google i Google Spain a hiszpańskim organem ochrony danych (AEPD) i obywatelem Hiszpanii.

Należy zwrócić uwagę, że obecnie internet stanowi ciekawe medialne forum, gdzie informację może umieścić każdy, a wprowadzone dane pojawiają się w sieci natychmiast i mogą podlegać wielokrotnemu powielaniu oraz

rozpowszechnianiu. Mając na uwadze powyższe oraz fakt, że unijne prawo w zakresie ochrony danych osobowych nie zostało jeszcze zaktualizowane, tak ważną rolę odgrywa prawidłowe funkcjonowanie organów ochrony prawnej, w tym GIODO, w zapewnieniu należytego wykonywania przepisów ustawy, a tym samym zagwarantowania skutecznej ochrony podmiotom danych. Oznacza to, że do czasu wprowadzenia nowych rozwiązań prawnych, które będą dostosowane także do reguł funkcjonowania w świecie cyfrowym, szczególnie odpowiedzialność spoczywać będzie na krajowych organach kontrolujących działania związane z przetwarzaniem danych osobowych oraz na sądach sprawujących wymiar sprawiedliwości.

PERSONAL DATA ON THE INTERNET – SELECTED ISSUES OF ADMINISTRATIVE LAW

Summary

Recently, the issues related to personal data protection have received significant public attention due to the ongoing debate concerning the future form of the EU data protection legislation. The rapid development of digital technologies not only brought the new category of personal data related to online activity, such as IP or e-mail addresses, but also revealed that the binding data privacy laws have been ineffective and inadequate for regulating virtual reality.

With this paper the author aims to cover the analysis of personal data closely linked to the rise and development of the world-wide web as well as to discuss the initiated enforcement of *the right to be forgotten*, under which Internet users may at any time request the erasure of personal data concerning them and their online activity. Moreover, the author indicates the key executive measures regarding personal data protection.

Translated by Urszula Owczarek

Keywords: personal data, Internet, e-mail address, IP address, right to be forgotten, personal data protection